

FARUK BEŞER'İN KALEMİNDEN FETHULLAH GÜLEN FIKHİNİ ANLAMAK (!)

Faruk Beşer¹, "Fethullah Gülen Hoca Efendinin Fıkhını Anlamak" isimli eserinde Gülen'i mükemmel içtihatlar ortaya koyan fıkıh dehası, kuşatıcı bir kimliğe sahip din adamı ve gerçeği fark eden nadir insanlardan birisi olarak göstermektedir. Faruk Beşer'in Fethullah Gülen'e bakışı, aslında Fethullah Gülen'e tâbi olanların da bir nevi aynası olmaktadır. Bu noktada "Faruk Beşer'in kaleminden Fethullah Gülen" isimli derlemeyi istifadenize sunuyoruz.

Faruk Beşer'e Göre Fethullah Gülen

- Hangi açıdan bakılırsa bakılsın Hocaefendinin âlim olmasının yanında bilhakkın müçtehit olduğunda da, bizce şüphe yoktur.²
- Hocaefendinin düşünce ufkunda sadece belli alanlar yoktur. Onun ele aldığı konular hayatın bütünüdür. Vizyonu bize göre tam bir medeniyet projesidir.³
- Hocaefendi pek çok konuda mükemmel içtihatlar ortaya koyarken...⁴
- Hocaefendi bu açıdan, hem bütünüyle İslâmî ilimler hem de Türkçe için büyük bir şans ve büyük bir hazinedir⁵

Faruk Beşer ve Fethullah Gülen Fıkhı

Yazımızın bu bölümünde Faruk Beşer'in kitabından Fethullah Gülen'in bazı görüşlerini ve kendisinin bu görüşlere yaptığı yorumları olduğu gibi nakledeceğiz:

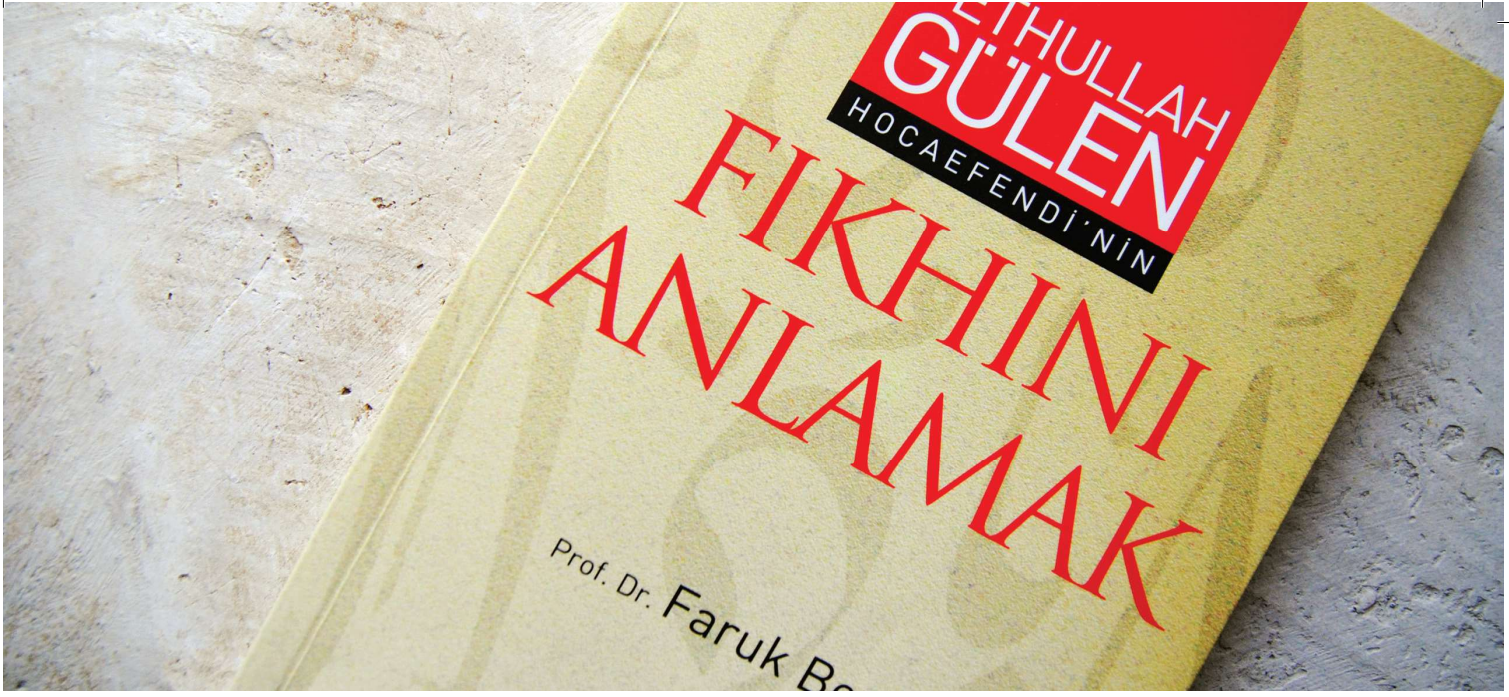
• F. Gülen ve Spor⁶

F. Beşer, F. Gülen'den şunları nakleder:

"Spor, toplumun değişik tabakaları arasında barış ve kardeşlik havasının estirilmesi yönünde, mühim fonksiyonlar eda edebilirdi. Tabii ki bu durum, şimdiye kadar sporun, kitleleri yönlendiren bazı çevreler tarafından istismar edildiğini de hatıra getiriyor... Hasılı; tabakat-ı beşer çapında ideolojilerin çatıştığı bir arena haline gelen dünyamızda, sporun her dalıyla, toplumu uzlaştırmada katalizör vazifesi göreceğine inanıyor ve bunu bekliyoruz."

Faruk Beşer bu satırları şöyle yorumlar:

"Ben şahsen Hocaefendinin hayatında bir kere bile bir futbol müsabakasına katıldığını sanmıyorum. Hatta bir başka konuşmalarında futbolu bir açıdan değerlendirir ve onun çocuksu bir iş olduğunu söyler. Ama onun, hiç yaşamadığı halde, futbolun artık hayatın bir parçası olduğunu ve bundan vazgeçilemeyecek olduğunu bilir ve medeniyet projesinde onun da yerini ayırması bulunması çok önemli olsa gerekir."

Müzik konusunda söyledikleri de spordan farklı değildir...

• Fethullah Gülen ve Sünnet'in İkinci Kaynak Oluşu⁷

Faruk Beşer bu konuda şunları söyler:

“Bizim geleneğimizde, Sünnet'in müstakil bir kaynak mı, yoksa Kur'an'da şöyle ya da böyle var olan, ama bizim anlamadığımız bilgileri açan bir beyan mı olduğu tartışmaları vardır. Özellikle İmam Şatıbi Kur'an'ın yegâne kaynak olduğunu ve Sünnet'in verdiği hükümlerin bir şekilde Kur'an'da bulunduğunu kabul edenlerin başında gelir. Hocaefendinin ifadeleri zımnen Sünneti müstakil bir kaynak olarak ortaya koyar.”

F. Beşer bunları söyledikten sonra F. Gülen'den şunları nakleder:

“Kur'an'ı Kerim'in tek bir kelime ile dahi temas etmediği ve müstakilen Sünnetle ele alınan meseleler de az değildir. Ehli eşiğin ve yırtıcı hayvanların etlerinin haram edilmesi, hala ve teyze üzerine yeğenlerin izdivacının yasaklanmasını bu cümleden sayabiliriz.”(Sonsuz Nur-3)

• Fethullah Gülen ve Ebced Hesabı⁸

Beşer bu konuda şunları söyler: “(F. Gülen):

“Ebced hesabı Ktüb-ü Sitte'de yer almaz, ancak Buhari onunla ilgili bir rivayeti zikreder” diyerek bu konuda da

kapıyı aralık bırakır. Bu tarz bir ifade, onun İslâm'ın bilgi kaynakları arasında olmadığını, ancak bu günlerde bazı müelliflerin kullandığı bir kavramla, ist'nasi (gönle hoş gelen hata) olabileceği ihtimalini kabul eder gibi olduğunu gösterir. Doğrusu, böyle bir tavır, meselenin tartışılabileceğini kabul etmek anlamına gelir ki, ilmi bakış açısı da zaten bunu gerektirir.”

• Fethullah Gülen ve Türklük Duygusu⁹

F. Gülen'in bu konudaki görüşleri şöyledir:

“Türk toplumunun yeniden dirilmesi, dünyanın değişik yerlerinde asimile olmuş, eriyip gitmiş bu insanların, yeniden kendi kimliklerini bularak tıpkı bir tohum gibi, soydaşlarının ve dindaşlarının bağrında yeniden dirilmesiyle mümkün olacaktır...”

“İslâm dünyasının büyük mütefekkeri, Malik b. Nebi'nin 'Eğer İslâm dünyasının batısında Türk toplumu olmasaydı, bugün İslâm dünyası yoktu' diye tebtil ettiği o kutlu neslin torunlarının, bu işi yapacaklarına

Faruk Beşer'in Fethullah Gülen'e bakışı, aslında Fethullah Gülen'e tâbi olanların da bir nevi aynası olmaktadır.

Fethullah Gülen'in kanaatlerini aktaran Faruk Beşer, bu eserini kaleme alırken onu tenkit etmemeye özen göstermiştir.

inancım tamdır... Evet, önemli olan şey, hezimetin zafere dönüştürülmesidir. Hani, Türk Milleti için batının söylediği bir söz vardır ki: 'Her milletin müdafaasının kesildiği yerde bu milletin taarruzu başlar' derler. Aslında bu söz hakiki Müslümanlar için söylenmiş ve her zaman geçerliliğini koruyan bir sözdür...." Beşer bu sözleri naklettikten sonra "Kürtlüğe rağmen" bir vurgu olmadığını da ekler.

• Fethullah Gülen ve Güzel Bidat¹⁰

Faruk Beşer, Fethullah Gülen'in Bidat-i Hasene anlayışını şu şekilde açıklar:

"Hocaefendinin bidat'i haseneye de bazen yeşil ışık yakması, sırf onun varlığını kabul eden ulemaya bir saygıdan ötürü olsa gerektir. İstilah seçmek bir tercihtir ve tartışılmaz. Yoksa onun böyle bir kelami tasarrufu, aslında bid'at olan hususları bid'at olarak görmemesine sebep olmadığı gibi, aksi de görülmemektedir. Hatta o bu konuda birilerinin onu "selefi" olmakla suçlayabileceği kadar hassastır. Mesela:

"İbadet kastı taşıdığı ve halka öyle mal olduğu için, türbelere, mezarlara bez bağlamak ve mum yakmak bid'attir ve haramdır."... "Tespîh kullanmak sünnet değildir. Bana göre, şehadet edecekleri için tespihi elle yapmak daha güzeldir."

"Konuşma esnasında herhangi bir ayet okumaya geçerken "este'izü billah" demek, bid'attir. Efendimiz (sav), Sahabe-i Kiram ve Tabiin-i İzam arasında böyle bir uygulamaya dair hiçbir delil yoktur. Doğrusu "Euzubillehî mineşşeytanirracim" demektir. Gibi görüşlere sahiptirler ki, bu fikirleri serdedenler bugün sefîlikle damgalanır.

Faruk Beşer bunları naklederken şu çelişkiye de dikkatleri çeker: "Ancak bunların hemen yanı başında: "Yalnız 100'lük, 1000'lik evrad okunurken tespih çekilmesi daha uygun olur" demiş olunmasını bununla uzlaştırmada en azından bizler zorlanabiliriz".

• Fethullah Gülen ve Dar-ı Harpte Faiz¹¹

"Dar-ı Harpte", yani İslâm ülkesinin harp halinde olduğu bir ülkede Müslüman faiz alabilir. Ancak alması, ama yememesi gerekir, çünkü o haramdır ve zararını her zaman icra eder" Faruk Beşer Gülen'den bu nakli yaptıktan sonra açıklama sadedinde şunları söyler:

"Bu fetvasında Hoca Efendi aslında fıkıh kitaplarında hiç yer almayan yeni bir görüş bildiriyor. Çünkü daru'l harpte faizin alınabileceğini söyleyenler vardır ama alındıktan sonra yenilemeyeceğini söyleyeni bilmiyoruz. Söyledikleri bu açıdan orijinaldir".

• Fethullah Gülen Neden Evlenmedi?¹²

F. Gülen şöyle der:

"1978 yıllarındaydı. Çamaşırların iyice birikmişti. Akşam yıkarken bayağı canıma tak etti. Bir ara içimden "Acaba evlense miydim?" diye geçti. Katiyyen düşünme şeklinde değil, şimşek süratinde gelip geçen bir fikir.

Ertesi gün erken vakitlerde bir arkadaş geldi ve bana şunu nakletti Akşam rüyamda Efendimizi gördüm Size selam söyledi ve "Evlendiği gün ölür ve cenazesine de gelmem" buyurdu. Bu bir rüyaydı. Rüya ile amel edilemeyeceğini de biliyordum ama şahsım adına bu işarete saygılı olmaya çalıştım".

• Fethullah Gülen ve Ölülere Telkin Konusu¹³

Fethulla Gülen bu konuda şu görüşlere sahiptir:

"Allah Resulüne isnad edilen telkine dâir zayıf rivayetler var; Allah dilerse fayda verir. Ama esas olan, insanın ölünce teklif dâiresinin dışına çıkmış olmasıdır. Onun için bu telkin, daha dünyada iken ve rûhunu teslim etmeden evvel yapılmalıdır. Zira, son söz ve mülâhazaların tevhidle alâkası çok mühimdir. Mezarlarda yapılan telkin Kitap ve Sünnet'teki yeri itibarıyla çok tatmin edici değildir.

Bu kitaba göre Fethullah Gülen mükemmel icthatlar ortaya koyan medeniyet projesinin önderidir.

Yasin-i Şerif'in de ölüm anında okunması lazımdır ki; sekerattaki insan onun mana ve muhtevasıyla dolsun-taşsın, merciin ve meabın Allah olduğunu bilsin, tefekkür ve tezekkür kapıları ona açılsın. Bununla beraber, ölünün ardından okunmasında ve sevabının bağışlanmasında da bir beis olmasa gerek..."

• Fethullah Gülen ve Ölünün Arkasından Kur'an Okumak¹⁴

Faruk Beşer bu mevzu ile ilgili Fethullah Gülen'den şu alıntıyı yapar:

"Efendimiz (sav), vefat edenlerin arkasından Kur'an okumaktan çok dua buyurmuşlardır. Çünkü içten gelecek yapılan halisane dualar, her şeyden daha makbul-

dür. Kaldı ki, temiz olmayan yerlerde Kur'an okumak da zaten çok uygun değildir. Hatta bazı fukaha, hükmen temiz olmayan kişilerin başında Kur'an okunmasını sakıncalı bulmuşlardır. Bu sebeptendir ki, İmam-ı Azam, mezarlıklarda Kur'an okumanın doğru olmadığını söyler..."

• Fethullah Gülen'in "Sala Okunması" Hakkındaki Görüşleri¹⁵

"Devr-i risâlette ve sonraki dönemlerde "salâ" diye bir şey yoktu. Bu sebeple salâ bid'attır. İmam-ı Rabbanî'ye göre bid'atın hasenesi ve seyyisi olmaz. Salâ okunurken, "Efendiler Efendisi"ne salât-u selâm getirme niyet edilse yine de bid'at olur mu?" denecek olursa, bu takdirde salât-u selâma zaman, mekân ve vak'a tayin etme karşımıza çıkar ki, bu da ayrı bir bid'attır. İbadetlerde zaman ve mekân tayinini, sadece sahib-i şeriat yapar."

• Fethullah Gülen ve Türbeler Üzerine¹⁶

"İbadet kasdı taşıdığı ve halka öyle mal olduğu için, türbelere, mezarlara bez bağlamak ve mum yakmak bid'attır ve haramdır. Hele hele türbedeki zata duâsında, "benim şu günahlarımı bağışla, affet" deme küfürdür, dalâlettir ve şirkdir. Bununla beraber, o yüce şahsiyetleri âdabı gereğince ziyaret etme, duâlar okuma ve şefaahat ehlinde de, onların şefaatine mazhar olmayı Allah'tan dilemede hiçbir mahzur yoktur."

Notlar

1. Faruk Beşer, 1952'de Trabzon'da doğdu. İmam Hatip okulundan sonra Erzurum İslamî İlimler Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı fakültede İslam Hukuku dalında "İslam'da Sosyal Güvenlik" adlı teziyle doktor unvanı aldı. Bu arada Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı olarak 8 yıl muhtelif görevlerde bulundu. Malezya Milletlerarası İslam Üniversitesine öğretim üyesi olarak gitti ve orada 1993-1994 ders yılında iki dönem hocalık yaptı. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmalarını sürdürdü. 1995'te doçent, 2000 yılında Profesör Oldu. Aynı yıl Amerika'ya gitti ve University of Pittsburgh'da misafir profesör olarak araştırmalarda bulundu. 2005-2006 ders yılında Dubai'de Faculty of Islamic and Arabic Studies'te hocalık yaptı. 600'den fazla TV programı var. Halen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Hukuku Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

22 kitabı yayımlanan yazar 2012 yılından bu yana Yeni Şafak'ta yazıyor. Kitaplarından bazıları:

- İslam'da Sosyal Güvenlik
- Sosyal Riskler Sigorta ve İslam
- Sosyal İslam
- İslam'da Kadının Çalışması, Sosyal Güvenliği ve İslam
- Zenginlik ve Fakirlik Kavramları
- Bilgi Fıkıh ve İctihat
- Din, Demokrasi ve Hayat
- Hanımlara Özel İlmihal
- Hanımlara Özel Fetvalar
- Güncel Meseleler Dinî Çözümler
- Fetvalarla Çağdaş Hayat
- Düşünerek İnanmak

2. Faruk Beşer, Fethullah Gülen Hoca Efendinin Fıkıhını Anlamak, s: 17

3. A.g.e., s: 19

4. A.g.e. s: 56

5. A.g.e. s: 57

6. A.g.e., s: 20-21.

7. A.g.e., s: 37.

8. A.g.e., s: 51.

9. A.g.e., s: 73.

10. A.g.e., s: 77

11. A.g.e., s: 86

12. A.g.e., s: 89

13. A.g.e., s: 123

14. A.g.e., s: 124

15. A.g.e. s: 130

16. A.g.e., s: 132